

İhracatçı umutlandı

İstanbul Sanayi Odası (İSO) "Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi kasım ayında 55.1 puana yükseldi. Ekimde 54.7 olan endeks, geçen haziranda 58.5 puana kadar çıkmıştı. Sonuçları yorumlayan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Kasımda ana ihracat pazarlarının büyük bir kısmı büyüme eğilimi gösterdi ve yurtdışına satış yapmak isteyen firmalar için talep iklimi iyileşmeye devam etti. Öte yandan, salgında Omikron varyantının ortaya çıkması bu görünüm üzerinde bazı belirsizlikler yaratıyor" dedi.

- Ekonomi Servisi

İSO YÖNETİM
KURULU
BAŞKANI
BAHÇIVAN

Bilime kulak verip küresel anlamda iş birliği tesis etmeliyiz

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Bahçivan, “Ne iş yapıyorsak yapalım, doğaya ve topluma karşı olumsuz etkileri azaltacak şekilde iş yapmak bu yolculuğun olmazsa olmazı.” dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, sürdürülebilir gelecek için dönüşümün artık kaçınılmaz olduğunu belirterek, “Özellikle seslerini duyurmakta zorlanan gençleri, kadınları ve engellileri dinlemekle yetinmemeli; anlamaya, desteklemeye ve yollarını açmaya daha çok çaba göstermeliyiz.” dedi. **ISO** tarafından bu yıl “Başka Türü Mümkün: Sürdürülebilir Gelecek için Dönüşümü Birlikte Tasarlamak” temasıyla düzenlenen 15. **Sanayi Kongresi**, Haliç Kongre Merkezi’nde yapıldı. Covid-19 salgınının olumsuzlukların yanında önemli kazanımlar da getirdiğini belirten Bahçivan, şöyle konuştu: “Pandemi, gezegenimizdeki yaşama ilişkin uzun ve zorluklarla dolu filmin sadece kısa bir fragmanı olabilir. Asıl bizi bekleyen korkutucu film, iklim değişikliği ve bunun yıkıcı etkileridir. İklim değişikliğiyle mücadelede geciktığımız her gün bize daha büyük zorluk getiriyor. Bu konuda geleceğe umutla bakmaya devam edebilmek için bilimin sesine kulak vermeli ve küresel anlamda iş birliğini tesis etmeliyiz. **ISO** olarak sürdürülebilir gelecek için **sanayide** dönüşümün şart olduğunun ve bu dönüşümü ancak siz paydaşlarımızla birlikte tasarladığımızda başka türünün mümkün kılacağımızın bilincindeyiz.” **Erdal**

Bahçivan, **ISO** olarak “sorumlu üretim” yaklaşımını benimsediklerini belirterek, bu anlayışın iklim değişikliğine maruz kalmanın yol açtığı riskleri yönetmeyi de gerekli kıldığını söyledi. Bahçivan, 2021’i “sürdürülebilirlik yılı” ilan ettiklerini, bu yöndeki faaliyetlerde stratejik yönlendirmeyi yapmak amacıyla **ISO** Sürdürülebilirlik Plat-

formu’nu kurduklarını anımsattı. Sürdürülebilir gelecek için dönüşümün artık kaçınılmaz olduğuna ve artık harekete geçmek için zaman kalmadığına vurgu yapan Bahçivan, “Ne iş yapıyorsak yapalım, doğaya ve topluma karşı olumsuz etkileri azaltacak şekilde iş yapmak bu yolculuğun olmazsa olmazı.” ifadelerini kullandı.

İhracat için koşullar iyileşti

Fotoğraf: DHA

TÜRKİYE imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** **türkiye** imalat sektörü ihracat iklimi endeksi, kasımda son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55.1'e yükseldi. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştiğine işaret etti.

Bazı Avro Bölgesi ekonomilerinde ekonomik aktivite daha güçlü büyüme sergiledi. Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya'da üretim artışı ekim ayına göre ivme kazandı. Birleşik Krallık'ta üretim artış hızı güçlü görünümünü korurken, benzer tablo talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileşmeye devam ettiği ABD'de de görüldü. Rusya daralma bölgesinde kalırken, buna karşılık diğer BRIC ülkelerinde büyüme gerçekleşti. **(EKONOMİ SERVİSİ)**

İhracat İklimi Endeksi 55.1'e yükseldi

IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Kasım ayında Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının büyük bir kısmı büyüme eğilimi gösterdi ve yurt dışına satış yapmak isteyen firmalar için talep iklimi iyileşmeye devam etti" dedi.

İsa KARACA

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Kasım 2021 dönemi sonuçları açıklandı. İSO'dan yapılan açıklamaya göre, endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

Ekimde 54,7 olan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, kasımda son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55,1'e yükseldi. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştigiğine işaret etti.

Son aylarda kaydedilen yavaşlamaların ardından kasım ayında bazı Avrupa Bölgesi ekonomilerinde ekonomik aktivite daha güçlü büyüme sergiledi. Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya'da üretim artışı

Ekim ayına göre ivme kazandı. Türk imalat **sanayi** sektörünün ikinci büyük ihracat pazarı olan Birleşik Krallık'ta üretim artış hızı önceki aya göre yatay seyrederek güçlü görünümünü korudu. Benzer bir tablo, talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileşmeye devam ettiği ABD'de de görüldü.

Orta Doğu ülkeleri kasım ayında genel olarak büyüme eğilimini devam ettirdi. Birleşik Arap Emirlikleri'nde üretim Temmuz 2019'dan beri en hızlı artışı kaydederken Katar'da ise veri toplanan yaklaşık beş yıllık dönemin en güçlü büyümesi gerçekleşti. Suudi Arabistan'da ekonomik aktivite keskin bir

şekilde artmayı sürdürdü. Buna karşılık Mısır ve Lübnan'da zayıflık belirtileri devam etti. Bu beş ekonomi birlikte Türk imalat sektörü ihracat pazarının yaklaşık yüzde 6'sını oluşturuyor.

Kovid-19 kısıtlamalarının yeniden devreye girmesi nedeniyle hizmet sektöründeki talep koşullarının zayıf seyrettiği Rusya daralma bölgesinde kaldı. Buna karşılık diğer BRIC ülkelerinde büyüme gerçekleşti. Hindistan'da ekonomik aktivite yaklaşık son 10 yılın en keskin artışını kaydetti.

Diğer Asya ekonomileri, salgının delta varyantı dalgasının Asya Pasifik Bölgesi'nde yol açtığı daralma

döneminin ardından toparlanmayı sürdürdü. Hong Kong, Japonya, Singapur, Vietnam, Endonezya ve Tayland ekonomilerinde büyüme kaydedildi. Öte yandan, başta Güney Kore ve Tayvan gibi imalat **sanayi** merkezleri olmak üzere bölgenin diğer kısımlarında tedarik zincirlerindeki aksamaların büyüme baskıladığına yönelik işaretler gözlemlendi.

Açıklamada görüşlerine yer verilen IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Kasım ayında Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının büyük bir kısmı büyüme eğilimi gösterdi ve yurt dışına satış yapmak isteyen firmalar için talep iklimi iyileşmeye devam etti. Öte yandan, Covid-19 salgınında Omikron varyantının ortaya çıkması bu görünüm üzerinde bazı belirsizlikler yaratıyor. Bu gelişmeye bağlı olası aksaklıklar, tedarik zincirlerinde yaşanan sorunların uluslararası ticarete yol açtığı güçlükleri artırılabilir." ifadelerini kullandı.

‘Sürdürülebilir dönüşüm süreci, adil ve kapsayıcı olmalı’

ISO Başkan Bahçivan, “Pandemi, gezegenimizdeki yaşama ilişkin uzun ve zorluklarla dolu filmin sadece kısa bir fragmanı. Asıl bizi bekleyen korkutucu film; iklim değişikliği ve bunun yıkıcı etkileri” dedi.

EKONOMİ SERVİSİ

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) interaktif formatta düzenlediği ISO 15. Sanayi Kongresi, “Başka Türü Mümkün: Sürdürülebilir Gelecek için Dönüşümü Birlikte Tasarlamak” temasıyla Halic Kongre Merkezi'nde başladı. Sanayicinin tüm paydaşlarla bir araya geldiği 15. Sanayi Kongresi'nde, küresel sorunların çözümünün yine küresel bir yaklaşım ile ele alınması gerektiğinden hareketle, başta iklim değişikliği olmak üzere çevresel ve toplumsal sorunlara ilişkin stratejileri de içeren yeni bir dünya düzenine yönelik tüm gelişmeler ve trendler tartışılıyor.

ISO Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay ve ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın ev sahipliğinde düzenlenen kongre, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Mukim Temsilcisi Louisa Vinton'un yanı sıra başını sanayici, iş dünyası temsilcisi, akademisyen ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştiriliyor.

Kongrenin açılışında, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın telgraf mesajı aktarıldı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın mesajında, “ISO, sanayi şirketlerimize değer katmak amacıyla hareket ederken dünyamızın geleceğini de bir öncelik olarak göz önünde tutan tavrıyla Türk özel sektörünü ulusal ve uluslararası alanda en iyi şekilde temsil etmektedir. 15. Sanayi Kongresi'nin hayırlara vesile olmasını diliyorum, başarılarınızın devamını temenni ediyorum” ifadeleri yer aldı.

Kongrenin açılış konuşmasını yapan ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, pandemi nedeniyle iki yıllık zorunlu bir aradan sonra Sanayi Kongresi'nde yeniden yüz yüze buluştuktan duyduğumuz memnuniyeti dile getirdi. Bahçivan “Covid-19 pandemisi için pek çok olumsuzluğa dile getirmek müm-

kün. Ancak krizlerin aynı zamanda insan hayatındaki en önemli kazanımlar olduğunu da kabul etmek gerekir. İnsanlık tarihi boyunca karşılaşılan buna benzer nice zorluğu aşmak için üretilen çözüm yolları şu an yaşadığımız medeniyetin de temel taşları. Umud, bilim ve iş birliği ise insanlığın zorluklar ile mücadelede en önemli gücü. Ancak pandemi, gezegenimizdeki yaşama ilişkin uzun ve zorluklarla dolu filmin sadece kısa bir fragmanı olabilir. Asıl bizi bekleyen korkutucu film iklim değişikliği ve bunun yıkıcı etkileridir. İklim değişikliğiyle mücadelede geciktirmiş her gün bize daha büyük zorluklar getiriyor. Bu konuda geleceğe umutla bakmaya devam edebilmek için bilimin sesine kulak vermeli ve küresel anlamda iş birliğini tesis etmeliyiz. ISO olarak sürdürülebilir gelecek için sanayide dönüşümün şart olduğunun ve bu dönüşümü ancak siz paydaşlarımızla birlikte sanayide dönüşümün şart olduğunun ve bu dönüşümü ancak siz paydaşlarımızla birlikte tasarladığımızda başka türlü mümkün mümkün kulağımızın bilincindeyiz” dedi.

ISO olarak “sorumlu üretimi” yaklaşımını benimsediklerini vurgulayan Bahçivan “Sorumlu üretim anlayışı aynı zamanda iklim değişikliğine maruz kalmanın yarattığı riskleri yönetmeyi de gerekli kılıyor. Hem iklim değişikliği, hem sürdürülebilirlik bağlamında yaşadığımız tüm gelişmeler sanayinin temel sektörlerini farklı boyutta tetikleyecek birçok faktör ile karşı karşıya olduğumuzu bize gösteriyor. Bu nedenle ISO

olarak sanayimize yönelik tehditlere karşı güçlü bir rehberlik sunmak için kendimizi zorunlu hissettik ve sürdürülebilirlik konusunda metodolojik bir bakış açısıyla çalışmalarımızı planladık” diyerek 2021 yılını sürdürülebilirlik Platformu'nu kurduklarına ve yaptıkları bazı çalışmalara değindi. Sürdürülebilir gelecek için dönüşümün artık kaçınılmaz olduğuna ve artık harekete geçmek için zaman kalmadığına işaret eden Bahçivan, şöyle konuştu:

“Sürdürülebilirlik, bir yolculuktur”

“Bu kapsamda 15. Sanayi Kongresinden sizleri sürdürülebilir dönüşüm konusunda daha kararlı adımlar atmaya teşvik ediyoruz. Esasen sürdürülebilirlik bir yolculuk olarak görmek belki de en doğrusu... Rekabetçi olmaya devam edebilmek için şirketinizin içinde bulunduğu ekosistemi, ulusal ve küresel koşulları, yeni trendleri mutlaka değerlendirmeniz gereken bir gelişim yolculuğu. Değerlendirmeniz güncel tutmak, olası risk ve fırsatları belirleyerek kısa, orta ve uzun vadeleri için hedefler koymak ise bu yolculuğun kolaylaştırıcıları. Ne iş yapıyor olursak olalım doğaya ve topluma olan etkilerinizin farkında olup, olumsuz etkileri azaltacak şekilde iş yapmak ise bu yolculuğun olmazsa olmazı. Kurumsal vatandaş bilinci ile hareket

Kongrenin konuk konuşmacıları; Sachs ve Hoek

ISO 15. Sanayi Kongresi'ne, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Çözümlemeleri Başkanı Prof. Jeffrey Sachs ve sürdürülebilir iş ve sürdürülebilir sermaye alanındaki çalışmalarıyla tanınan, Thinkers50 üyesi, G20, G7 ve COP23'un uluslararası sesi, ödüllü yazar Marga Hoek konuk konuşmacı olarak katılıyor.

Kongrede, sanayide sürdürülebilir dönüşümün ele alınacağı paneller, temiz

üretim, dijitalleşme, işin geleceği ve sürdürülebilir finans başlıklarında serbest kursu çalıştayları ve sürdürülebilirlik performans göstergeleri, kurumsal karbon ayak izi, enerji verimliliği ve inovasyon konularında sürdürülebilirlik 101 eğitimleri yer alacak. Kongre boyunca 20 genç de ele alınan konular ile kendi yorum ve değerlendirmelerinden oluşan “Yeni Neslin Çağırısı” adıyla bir Kongre Sonuç Bildirgesi hazırlanacak.

etmenin önem kazandığı günümüzde sürdürülebilirlik yolculuğuna çıkmak artık bir tercih değil. Uluslararası ticaretin değişen koşulları, güncellenen yasa ve mevzuatlar, tüketici beklentileri ve en önemlisi gençliğin talepleri şirketlerin bir an önce sürdürülebilirlik bakış açısını benimsemelerini gerektiriyor. Sürdürülebilirlik konusundaki dönüşümü gerçekleştirmenin belirli maliyetlere katılmayı gerektirdiği ise hepimizin malumu. Bununla birlikte dönüşüm için gerekli ihtiyacının karşılanması için sürdürülebilir finans kapsamındaki ürün ve hizmet çeşitliliğini her geçen gün artırıyor. Sürdürülebilirlik stratejisini benimseyen şirketler; doğaya ve topluma olan olumlu etkilerini görünür kılarak dönüşüm için ihtiyaç duydukları finansal desteklere daha kolay ulaşabiliyorlar.”

Sürdürülebilirlik Türkiye'nin Avrupa Birliği ile ilişkilerini bir fırsata dönüştürülebileceğini de belirten Bahçivan “AB, başta sınırda karbon vergisi olmak üzere sürdürülebilirlik konusunda ülkemizi ve sanayimizi yakından ilgilendiren birçok düzenlemeyi hayata geçirmek kararlılığında. Gümrük Birliği içindeki ülkelerin eşit şartlarda rekabet edebilmeleri adına Türkiye'nin de AB ülkelerine sürdürülebilirlik konusunda sağlanacak fon, destek ve ayrıcalıklardan faydalanması gerektiğine inanıyoruz. Gümrük Birliği müzakerelerinde sürdürülebilirlik unsuruna yer verilmesi ve Türkiye'nin üyelğe a-

day ve Gümrük Birliğine dahil bir ülke olarak AB üyeleriyle aynı koşullara sahip olmasını sağlamak” dedi.

Dönüşüm süreci adil ve kapsayıcı olmalı

Sürdürülebilirlik yolculuğunda dijitalleşmeyi iş süreçlerine entegre etmenin şirketler için kazanım olacağını da vurgulayan Bahçivan, şunları söyledi: “Başta çalışanlarımız olmak üzere şirketimizin paydaşları için yarattığı faydanın kalıcı olması için, dönüşüm sürecinin adil ve kapsayıcı olmasını da önemsemeliyiz. Özellikle seslerini duyurmada zorlanan gençleri, kadınları ve engellileri dinlemekle yetinmemeli; anlamaya, desteklemeye ve yollarını açmaya daha çok çaba göstermeliyiz. Bu çabanın sonucunda bu dönüşümün amacı insanlık olarak gezegenimiz üzerindeki varlığımızı devam ettirebilmek. Kısaca sevdiğimizle güven içinde yaşamımızı sürdürmek ve geleceğe dair umudumuzu korumak istiyoruz.

Öyleyse bu denli köklü ve çok tarafı dönüşüm ancak iş birliği içinde gerçekleşeceğini de kabul etmeli ve bu iş birliğini tesis etmek için kolları sıvmalıyız. Hepimizi ilgilendiren bu dönüşümün zorlu bir süreç olduğunun farkındayız. Herkesin fikrine, emeğine ihtiyacımız olacağı anlayışı ile kişiler, kurumlar, sektörel arası, ulusal ve küresel iş birliklerini geliştirmek için çabalarımızı esirgememeliyiz.

Sanayide iklim iyileşiyor

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Kasım 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçü-

len tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Ekimde 54.7 olan **İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, kasımda son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55.1'e yükseldi. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştiğine işaret etti.

BELİRSİZLİKLER DE VAR

IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Kasım ayında Türk imalatçıların ana ihracat pazarlarının büyük bir kısmı büyüme eğilimi gösterdi ve yurt dışına satış yapmak isteyen firmalar için talep iklimi iyileşmeye devam etti. Öte yandan, Covid-19 salgınında Omikron varyantının ortaya çıkması bu görünüm üzerinde bazı belirsizlikler oluşturuyor. Bu gelişmeye bağlı olası aksaklıklar, tedarik zincirlerinde yaşanan sorunların uluslararası ticarete yol açtığı güçlükleri artırılabilir" değerlendirmesinde bulundu.

İhracata var, iç pazara yok!

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **ISO Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Kasım'da son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55.1'e yükseldi. Dış talebin yüksekliği nedeniyle iç pazarda çok sayıda ürüne erişmek mümkün olmuyor. Türkiye, Kasım ayında aylık bazda en yüksek ihracat ve ithalat rakamlarına ulaşmıştı. ● **4'TE**

İhracat yüzünden iç pazara mal kalmıyor!

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, Kasım'da son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55.1'e yükseldi. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştiğine işaret etti. Dış talebin yüksekliği nedeniyle iç pazarda çok sayıda ürüne erişmek mümkün olmuyor. Türkiye, Kasım ayında aylık bazda en yüksek ihracat ve ithalat rakamlarına ulaşmıştı

M. YASİN ERKOL / DETAY HABER

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**'nin Kasım 2021 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Ekim'de 54.7 olan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Kasım'da son üç ayın en yüksek düzeyi olan 55.1'e yükseldi. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştiğine işaret etti. Bu durum Türkiye iç pazarında başta inşaat malzemeleri olmak üzere otomotiv gibi ana sektörlerde mal kıtlığına yol açıyor.

İyi giden pazarlar

Son aylarda kaydedilen yaşlamaların ardından Kasım ayında bazı Euro Bölgesi ekonomilerinde ekonomik aktivi-

te daha güçlü büyüme sergiledi. Almanya, Fransa, İtalya ve İspanya'da üretim artışı Ekim ayına göre ivme kazandı. Türk imalat **sanayi** sektörünün ikinci büyük ihracat pazarı olan Birleşik Krallık'ta üretim artış hızı önceki aya göre yatay seyrederek güçlü görünümünü korudu. Benzer bir tablo, talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileşmeye devam ettiği ABD'de de görüldü.

Orta Doğu'da büyüme eğilimi sürdü

Orta Doğu ülkeleri Kasım ayında genel olarak büyüme eğilimini devam ettirdi. Birleşik Arap Emirlikleri'nde üretim Temmuz 2019'dan beri en hızlı artışı kaydederken Katar'da ise veri toplanan yaklaşık beş yıllık dönemin en güçlü büyümesi gerçekleşti. Suudi Arabistan'da ekonomik aktivite keskin bir şekilde artmayı sürdürdü. Buna karşılık Mısır ve Lübnan'da zayıflık belirtileri devam etti. Bu beş ekonomi birlikte Türk imalat

sektörü ihracat pazarının yaklaşık yüzde 6'sını oluşturuyor.

Rusya'da pazar daraldı

Covid-19 kısıtlamalarının yeniden devreye girmesi nedeniyle hizmet sektöründeki talep koşullarının zayıf seyrettiği Rusya daralma bölgesinde kaldı. Buna karşılık diğer BRIC ülkelerinde büyüme gerçekleşti. Hindistan'da ekonomik aktivite yaklaşık son 10 yılın en keskin artışını kaydetti. Diğer As-

ya ekonomileri, salgının delta varyantı dalgasının Asya Pasifik Bölgesi'nde yol açtığı daralma döneminin ardından toparlanmayı sürdürdü. Hong Kong, Japonya, Singapur, Vietnam, Endonezya ve Tayland ekonomilerinde büyüme kaydedildi. Öte yandan, başta Güney Kore ve Tayvan gibi imalat **sanayi** merkezleri olmak üzere bölgenin diğer kısımlarında tedarik zincirlerindeki aksamaların büyümeyi baskıladığına yönelik işaretler gözlemlendi.

‘Türkiye uzun vadeli ve stratejik düşünmeli’

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) “Başka Türü Mümkün: Sürdürülebilir Gelecek için Dönüşümü Birlikte Tasarlamak” temasıyla düzenlediği 15. **Sanayi Kongresine** videokonferans yoluyla konuk olan Birleş-

miş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Çözümler Ağı Başkanı Prof. Jeffrey Sachs, “Türkiye’nin rekabetini koruması için önünde üç önemli aşama var. İlki, Türkiye’nin uzun vadeli sürdürülebilir bir kalkınma planına ihtiyacı var. İkincisi; bölgesel iş birliği. Türkiye’nin AB ile Yeşil Mutabakat’a uyumlanması gerekiyor. Üçüncüsü ise eğitim sistemini güçlendirmelisiniz” dedi. Sachs, şunları söyledi: “Türkiye ise bir ihracat ülkesi. İleri teknolojiyi kullanıyor. Aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma yolunda gitmesi gereken bir ülke. Ama baktığımızda bu yönde net plan ya da yönelim göremiyorum. Ekonomide de bir dijital dönüşüm gerekli. Türkiye’nin karşıdaki en büyük güçlüklerden biri, uzun vadeli stratejik düşünmemesi. Kısa vadeli krizler yaşıyor.”

Türkiye’nin içinde bulunduğu kısa vadeli marko ekonomik krizin ve TL’nin değer kaybetmesinin jeopolitik olduğuna dikkat çeken Sachs, “Bu aynı zamanda yerel para politikaları ile de ilgili. Ama krizin asıl çıkış noktası, birkaç yıl öncesindeki jeopolitik duruma giriyor. Türkiye 2016’da kredi notlarını yitirdiğinde finansal ilişkiler anlamında istikrarsız duruma düşmüş oldu. Sermaye girişlerinde zorlanan bir ülke oldu. Türkiye’nin jeopolitik gerilimi hem AB hem ABD ile devam etti. Kısa vadeli krizlerle büyüdü. Uzun vadeli planlara yönelmek zorlaştı. Bu da kredi risklerini ortaya çıkardı.

Tavsiyem; iyi jeopolitik ilişkilerin elzem olmasıdır. Ekonomik dönüşüm için bu çok önemli. Tabi bu Türkiye’nin elinde değil. Ülkeniz, kendini çoklu gerilimin içinde buluyor. Zor bir noktada. Tüm gerilimlerin göbeğinde. Ama ileri gitmek, uzun vadeli stratejik plan lazım. ABD, Çin ve Rusya ile partnerlik yapması lazım. Bu çok kolay ve akıllıca değil biliyorum ama” dedi. **RECEP BA HAR**

İhracat iklim endeksi kasımda 55'e yükseldi

▶ **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi kasımda 55,1'e yükseldi. İSO'dan yapılan açıklamaya göre, eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. Son veriler, ihracat pazarlarındaki talep koşullarının belirgin bir şekilde iyileştiğine işaret etti.